

كورتىك ل دۆر رۆژنامە ئىسپانى

وەرگىزان ژ فارسى: سەردار ھىتوتى

چاپمەنى

د ناھا سالىن ۱۹۷۸ تا ۱۹۸۰ دال دەلاتى ئىسپانىا ياساين نوو يىن چاپمەنىن ھاتن دەرختىن و گرنكى ب ئازادىا بىرورا و رادەربىرىنى ھاتە دان.

پشتى دەرکە قىتتا قان ياساين چاپمەنى ئىسپانىا كەت د ژيانەكا نوو دا ب ئاوايەكى كۆ ئىرۆ ل ئىسپانىا پىتر ژ ۱۲۰ رۆژنامە ب تىراژى ۳،۵ مىليۇن دانە دەھىن بەلاڧ كرن، كۆ گرنكىتىن و پىر تىراژ تىرىن رۆژنامە ئەم دكارىن رۆژناما.A.B.C و رۆژناما YA و رۆژناما EL PAIS ناڧىكەين .

گەلەك يا روون و ئەشكەرايە كۆ پىترىا وان رۆژنامىن نھا ل ئىسپانىا دەرپچن بزاڧەكا مللى و حزبى يا ھەي و ھندەك كەسىن تايىبەت تىدا كار دكەن و بابەتىن خۆ يىن تايىبەت ژى ھەنە .

خالا ژ ھەميا گرنكىر د ناھا چاپمەنىا ئىسپانىادا ئىكەتيا رۆژنامەقانا، كۆ رۆلەكى ھەرە گرنگ ھەيە د پاراستن و بەرەقانىكىرى ژ وان رۆژنامەقانا يىن كۆ د رۆژنامە و كۆقاراندا كار دكەن.

بۆ نمونە ئەم دكارىن گرنكىتىن وان ئىكەتيا، ئىكەتيا رۆژنامەقانىن مەدرىد و ئىكەتيا بەلاڧوكىن ئىدوارى ناڧىكەين.

ل گور نووچەيەكى رۆژناما ئالموند ل ساللا ۱۹۷۴ ئىكەمىن كۆمەلا نقىسەر و رۆژنامەقانا يا سەر بەخۆ بوو ھات دامەزراندن و ژ بلى ۵۰۰ قوتايىن رۆژنامەقانى، كەسانىن بەرناسىن ھەك سەرنقىسەرىن رۆژنامىن A.B.C و رۆژناما ئالموند دناڧدا پىشكدار بوون و مەبەست ژ دامەزراندنا كۆمەلا ناڧىرى ئەنجامدانا قەكۆلىنىن ئازاد بوو ل دۆر ئازادىا ھزر و بىر و رادەربىرىنى و ژ بۆ نەھىلانا قى كۆمەلى ھۆكۈمەتا فلىپ

ئاخقتن ل سەر مىدىيىن گروپى گەلەك ئالىين جودا جودا ب خۆڧە دگرىت، چونكى ژبلى كۆ مىدىيىن گروپى پرەكا پەيوەندىنە دناڧەرا دەولەت و مللەتاند دڧى و ھەا نوونەرىن ھزر و بىر و ئامانچ و ھەز و پىدڧىن گەل و جڧاكي ژى بن . وەلاتى ئىسپانىا پىشتى ھۆكۈمەتا فرانكول ساللا ۱۹۷۵ ئى گاف بەرەڧ قووناغەكا نوو يا ژيانى ھاقىتى و دڧى قووناغىدا تەڧ سازىن سىياسى و جڧاكي و ئابورى و چاندى گۆھارتن ب سەردا ھات و چاپمەنى ب گىشتى و مىدىا ب تايىبەتى ژ قان گۆھورىنان بى بەھر نەبوون و پىترىا چاپمەنىن ئىسپانىا ژ بالى راسترەو ھاتن گۆھارتن بۆ چەپرەويى و رۆژناما El Pais ژ رۆژنامىن ھەرە گرنكىن كۆ بۆ زمانى سۆسىالىستى ھات گۆھارتن.

دگەل ھەبوونا ھژمارەكا مەزن ژ چاپمەنىا ل ئىسپانىا لى بەلى چاپمەنىا قى وەلاتى مىنا چاپمەنىا وەلاتىن رۆژناڧاى خويىندەڧايەكى كىم ھەيە و رۆلى رادىو و تىلەڧزىونى د قى وەلاتى دا زىدەترە .

مىدىيىن گروپا كەلا پىگەھەكى باش ھەيە، لى ئەدەبىيات و شانۆ كۆ ژ ئالىى سىستەمى سىياسىا فرانكۆڧە ھاتىوون تەپەسەر كرن، پىدڧى ب دەمەكى پىتر ھەبوو و ب درىژاھيا سالين ھەشتىندا فلمىن سىنەماى يىن ئىسپانى شىان خەلاتىن گرنكى يىن نىڧ دەولەتى ب دەست بىخن و ژ ئالىى وەزارەتا رەوشەنبىرىڧە كۆ ل ساللا ۱۹۷۷ ھاتبوو دامەزراندن گرنكىەكا مەزن ب فلمىن ھونەرى دەھات دان و ل سالين ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۰ ژ بەر قەكرنا پىشانگە ھ و موزەخانەيىن ھونەرى يىن جودا جودا (مەدرىد) ھەك ناڧەندا رەوشەنبىرى يا ئىسپانىا ھات ب ناڧكرن.

گونزالىس دەستدا ل دوڧىچوون و دەرختىنا رەوشەنبىر و نقىسەرىن چالاك ئەوین كۆ رەخنە ل ھۆكۈمەتى دگرىن، چونكى فلىپ گونزالىس ئىسپانىا ژ ئالىى رەوشەنبىرىڧە كىرپو وەلاتى (خەووكيان) و پىترىا سازىن رەوشەنبىرى و د سەرىدا رۆژنامىن پىر فرۆش و سەرکەتى ھەك ELPAIS كىرپوونە د خزمەتا دەولەتا فلىپىمىدا.

* رادىو و تىلەڧزىون:
پىشكا رادىو و تىلەڧزىونان ل ژىر كۆنترۆلا جڧاتا رادىو و تىلەڧزىونىن ئىسپانىا دايە كۆ يەكە ژ سازىن گىشتى يىن وەلاتى و ژ ئالىى جڧاتەكا ۱۲ كەسىڧە دەھىتە ب رىڧە برن.

دوو كەنالىن دەولەتى و دوو كەنالىن ڧەرمى و سەرتاسەر و ھەڧت كەنالىن ناڧخۆبى ل ژىر چاڧدىرى و كۆنترۆلا ھەرىمىن ڧەدەرال دانە و سى كەنالىن تايىبەت ژى ل ئىسپانىا ھەنە.

ل گور راپۆرتا ساللا ۱۹۹۰ يا يونسكو ھژمارا وەرگىن تىلەڧزىونى ل وى وەلاتى ۱۵،۵ مىليۇن دەسنگە بوون، ھەرۋەسا رادىوئا مللى يا ئىسپانىا ۴ كەنالىن سەرەكى ھەنە كۆ بەرنامىن وان ژ دەنگ و باس و مۇسىقى و رەوشەنبىرى و ھزرى پىك دەھىن.